EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.5.2025
COM(2025) 234 final

2025/0110 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Rahvusvahelises Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis (OIV) Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni (OIV) üldkogu 20. juuni 2025. aasta istungil seoses selliste OIV resolutsioonide kavandatava vastuvõtmisega, millel võib olla õiguslik toime liidu õigusele.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. ELi eristaatus OIVs

OIVs on praegu 50 riiki, kellest 20 on ELi liikmesriigid. EL ei ole OIV liige. Siiski on Euroopa Liidul alates 20. oktoobrist 2017 vastavalt OIV kodukorra artiklile 4 OIVs eristaatus, mis võimaldab tal osaleda OIV komisjonide, allkomisjonide ja eksperdirühmade töös ning üldkogu ja täitevkomitee istungitel.

2.2. OIV

Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV) on valitsustevaheline teaduslik ja tehniline organisatsioon, mis tegutseb laua- ja muude viinamarjade kasvatamise ning veinide, veinijookide, rosinate ja muude viinamarjasaaduste tootmise sektoris. OIV eesmärgid on i) levitada teavet selliste meetmete kohta, mille puhul võiks arvesse võtta viinamarja- ja veinitoodete sektori tootjate, tarbijate ja muude osalejate vajadusi, ii) abistada standardimisega tegelevaid muid rahvusvahelisi organisatsioone ning iii) aidata rahvusvaheliselt ühtlustada olemasolevaid tavasid ja standardeid.

2.3. OIV kavandatav akt

OIV üldkogu järgmine istung toimub 20. juunil 2025. Seda arvesse võttes ja 2025. aasta märtsis toimunud tehnilistel OIV kohtumistel peetud arutelude põhjal võib eeldada, et üldkogu istungil on päevakorras esitada vastuvõtmiseks järgmised resolutsioonide projektid, millel on õiguslik toime:

– resolutsioonide eelnõud OENO-MICRO 22-713A ja B, milles käsitletakse uut meetodit pärmirakkude loendamiseks vastavalt viinamarjavirde ja veini ning pärmikultuuride puhul;

– resolutsiooni eelnõu: OENO-MICRO 23-739 pärmseene *S. cerevisiae* tüvede käärimisomaduste hindamise standardprotokolli kohta;

– resolutsioonide eelnõud OENO-TECHNO 14-540A ja B, mis käsitlevad vastavalt alkoholitustatud ja osaliselt alkoholitustatud veini valmistustavasid;

– resolutsiooni eelnõu OENO-TECHNO 23-730 sorbiinhappe sisalduse maksimaalse lubatud piirmäära kohta veinis;

– resolutsiooni eelnõu OENO-TECHNO 23-738 fumaarhappe kasutamise kohta viinamarjavirde mikrobioloogilise kontrolli eesmärgil, resolutsiooni eelnõud OENO-SPECIF 21-691 ja OENO-SPECIF 23-728 isotoopide suhete määramise meetodi kohta vastavalt viinhappes ja kitosaanis.

Võib eeldada, et OIV üldkogu päevakord võib veel muutuda ja sellesse lisatakse veel resolutsioone, mis avaldavad liidu õigusele õiguslikku toimet. Üldkogu tõhusa, aluslepingute sätetele vastava töö tagamiseks täiendab või muudab komisjon õigel ajal käesolevat ettepanekut, et nõukogu saaks ka nende resolutsioonide suhtes seisukoha võtta.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Enamikku resolutsioonide eelnõudest, mis esitatakse hääletamisele OIV järgmisel üldkogu istungil, on veinisektori teadus- ja tehnikavaldkonna eksperdid põhjalikult arutanud. Need resolutsioonid aitavad veinistandardeid rahvusvaheliselt ühtlustada ja loovad raamistiku, millega tagatakse aus konkurents veinisektori toodetega kauplemisel. Seepärast tuleks neid resolutsiooniprojekte toetada.

Siiski ei tohiks toetada resolutsiooni eelnõu OENO-TECHNO 14-540A, millega lubataks lisada glütserooli (E 422) alkoholitustatud veinile maksimaalsel sisaldusel, mis on märkimisväärselt suur. Maksimaalse lubatud piirmäära ettepanek põhineb ebapiisavatel teaduslikel tõenditel seoses tootele ja tarbijate tervisele avalduva mõjuga. Seepärast ei tohiks seda resolutsiooni toetada enne, kui on tehtud nõuetekohane teaduslik hinnang, sealhulgas Euroopa Toiduohutusameti tehtud ajakohastatud kokkupuute hinnang ja riskikirjeldus, milles käsitletakse glütserooli (E 422) kasutamist alkoholitustatud veini tootekategoorias.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „*[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.*“

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiget 9 kohaldatakse olenemata sellest, kas liit on asjaomase organi liige või asjaomase lepingu/kokkuleppe osaline[1].

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „*võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu*“[2].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934 kohaselt on teatavatel OIV poolt vastu võetud ja avaldatud resolutsioonidel liidu õigusele õiguslik toime, eriti sellistel resolutsioonidel, milles käsitletakse OIV poolt soovitatud ja avaldatud veinivalmistustavasid ja analüüsimeetodeid. Liidu seisukoha kõnealuste resolutsioonide suhtes seoses küsimustega, mis kuuluvad liidu pädevusse, peaks seega vastu võtma nõukogu ning seda peaksid väljendama OIV kohtumistel liikmesriigid, kes on OIV liikmed, tegutsedes koos liidu huvides.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

---

1 Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

2 Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud resolutsiooniprojektide peamine eesmärk on veinistandardite ühtlustamine ja seega ühise põllumajanduspoliitika rakendamine. Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 43.

4.3. Kokkuvõte

Kavandatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Ei kohaldata.

2025/0110 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Rahvusvahelises Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis (OIV) Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV) vaatab oma järgmisel üldkogu istungil 20. juunil 2025 läbi resolutsioonid, millel on õiguslik toime ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 tähenduses, ja teeb nende kohta otsuse.

(2) Liit ei ole OIV liige. Kuid OIV on andnud vastavalt OIV kodukorra artiklile 4 alates 20. oktoobrist 2017 liidule eristaatuse.

(3) 20 liikmesriiki on OIV liikmed. Neil liikmesriikidel on võimalus esitada OIV resolutsioonieelnõudele muudatusettepanekuid ning järgmisel OIV üldkogu istungil 20. juunil 2025 palutakse neil need OIV resolutsiooniprojektid vastu võtta.

(4) Liidu seisukoha kõnealuste resolutsioonide suhtes seoses küsimustega, mis kuuluvad liidu pädevusse, peaks seega vastu võtma nõukogu ning seda peaksid väljendama OIV kohtumistel liikmesriigid, kes on OIV liikmed, tegutsedes koos liidu huvides.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013[1] ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934[2] kohaselt avaldavad teatavad OIV poolt vastu võetud ja avaldatud resolutsioonid liidu õiguskorrale õiguslikku mõju.

(6) Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a kohaselt peab komisjon veinivalmistustavade kasutamist lubades arvesse võtma OIV soovitatud ja avaldatud veinivalmistustavasid ja analüüsimeetodeid.

(7) Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 5 kohaselt peab komisjon veinisektori toodete koostise kindlaksmääramise analüüsimeetodite sätestamisel aluseks võtma

---

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

[2] Komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/934, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 seoses viinamarjakasvatusaladega, kus saaduste alkoholisisaldust võib suurendada, viinamarjasaaduste tootmisele ja säilitamisele kehtivate lubatud veinivalmistustavade ja piirangutega, kõrvalsaaduste minimaalse alkoholisisalduse ja nende kõrvaldamisega ning Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni (OIV) toimikute avaldamisega (ELT L 149, 7.6.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/934/oj).

OIV soovitatud ja avaldatud asjakohased meetodid, välja arvatud juhul, kui need oleksid liidu eesmärgi saavutamiseks ebatõhusad või ebasobivad.

(8) Vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 90 lõikele 2 tuleb liitu imporditavaid veinisektori tooteid toota kooskõlas kõnealuse määruse kohaselt liidu lubatud veinivalmistustavadega või, enne sellise loa saamist, kooskõlas OIV soovitatud ja avaldatud veinivalmistustavadega.

(9) Delegeeritud määruse (EL) 2019/934 artikli 9 lõikes 1 on sätestatud, et kui komisjon ei ole asjakohaseid sätteid kehtestanud, kohaldatakse veinivalmistamisel kasutatavate ainete puhtuse ja identifitseerimise suhtes kõnealuse määruse I lisa A osa tabeli 2 4. veerus esitatud tavasid, milles on osutatud OIV soovitustele.

(10) Resolutsioonide eelnõudega OENO-MICRO 22-713A ja 22-713B tehakse ettepanek kasutada uut meetodit pärmirakkude loendamiseks vastavalt viinamarjavirde ja veini ning pärmikultuuride puhul. Resolutsiooni eelnõuga OENO-MICRO 23-739 sätestatakse suunised *Saccaromices cerevisiae* käärimisomaduste hindamiseks. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a kohaselt on nimetatud resolutsioonidel õiguslik toime.

(11) Resolutsiooni eelnõuga OENO-TECHNO 14-540B kehtestatakse konkreetsed veinivalmistustavad osaliselt alkoholitustatud veini puhul. Resolutsiooni eelnõuga OENO-TECHNO 23-730 kehtestatakse sorbiinhappe sisalduse maksimaalse lubatud piirmäär veinis. Resolutsiooni eelnõuga OENO-TECHNO 23-738 kehtestatakse uus veinivalmistustava seoses fumaarhappe kasutamisega malolaktilise käärimise kontrollimiseks viinamarjavirdes. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a ja artikli 90 lõike 2 kohaselt on nimetatud resolutsioonidel õiguslik toime.

(12) Resolutsioonide eelnõudes OENO-SPECIF 21-691 ja OENO-SPECIF 23-728 käsitletakse isotoopide suhete määramise meetodeid vastavalt viinhappes ja kitosaanis. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 80 lõike 3 punkti a ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/934 artikli 9 kohaselt avaldavad need resolutsioonid liidu õigusele õiguslikku mõju.

(13) Kõnealuseid OIV resolutsioonide eelnõusid on veinisektori teadus- ja tehnikavaldkonna eksperdid põhjalikult arutanud. Need resolutsioonid aitavad veinistandardeid rahvusvaheliselt ühtlustada ja loovad raamistiku, millega tagatakse aus konkurents veinisektori toodetega kauplemisel. Seepärast tuleks neid resolutsiooniprojekte toetada.

(14) OIV üldkogule esitati vastuvõtmiseks veel üks liidu õigusele õiguslikku toimet avaldav resolutsiooni eelnõu, nimelt OENO-TECHNO 14-540A, millega kehtestatakse konkreetsed veinivalmistustavad alkoholitustatud veinide puhul, sealhulgas glütserooli (E 422) lisamine veini maksimaalsel kontsentratsioonil, 50 g/l. Maksimaalse lubatud piirmäära ettepanek põhineb ebapiisavatel teaduslikel tõenditel seoses tootele ja tarbijate tervisele avalduva mõjuga. Seetõttu ei tohiks kõnealust resolutsiooni eelnõu toetada enne, kui on tehtud nõuetekohane hinnang, eelkõige seoses glütserooli (E 422) sisalduse ohutu piirmääraga alkoholitustatud veini tootekategooria puhul. Lisaks tuleks punkti „Magustamine“ ja eelkõige mõistet „Magusainete lisamine alkoholitustatud veinile“ tõlgendada nii, et see piirdub punktis „Nõuded“ loetletud toodetega. Sama tuleks märkida ka OENO-TECHNO 14-540B kohta.

(15) Selleks et võimaldada vajalikku paindlikkust enne 20. juunil 2025 toimuvat OIV üldkogu istungit peetavatel läbirääkimistel, tuleks OIV liikmeks olevatel

liikmesriikidel lubada nõustuda kõnealuste OIV resolutsioonieelnõude muudatustega, tingimusel et need muudatused ei muuda OIV resolutsioonieelnõude sisu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni üldkogu 20. juuni 2025. aasta istungil liidu nimel võetav seisukoht on esitatud lisas.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud seisukoha esitavad ühiselt liidu liikmesriigid, kes on OIV liikmed.

Artikkel 3

1. Kui on tõenäoline, et artiklis 1 osutatud seisukohta võib mõjutada enne OIV istungeid või nende ajal esitatud uus teaduslik või tehniline teave, taotlevad OIV liikmeks olevad liikmesriigid, et OIV üldkogu istungil lükataks hääletamine edasi seni, kuni uue teabe alusel määratakse kindlaks liidu seisukoht.
2. OIV liikmeks olevad, liidu nimel ühiselt tegutsevad liidu liikmesriigid võivad pärast kooskõlastamist nõustuda lisas osutatud resolutsiooniprojektides tehtavate selliste muudatustega, mis ei muuda resolutsioonide sisu, ilma et nõukogu peaks vastu võtma täiendava otsuse liidu seisukoha kindlaksmääramise kohta.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja